

แผนการปฏิรูปกิจการตำรวจ
เรื่อง ปฏิรูประบบงานบริการประชาชน
ในการรับแจ้งความและสอบสวน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สารบัญ

หน้า

แผนการปฏิรูปของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑. แผนการปฏิรูป

๑

- เรื่องที่คณะกรรมการ เห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป
- ปัญหา

๒. วิธีการปฏิรูป

๕

- การวิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องข้อปฏิรูป
- แนวทางการแก้ไขปัญหา

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๘

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

๘

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๘

ภาคผนวก ก.

๙

แผนการปฏิรูป

คณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑. แผนการปฏิรูป

เรื่อง ปฏิรูประบบงานบริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวน

ตามที่ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปกิจการตำรวจไว้แล้ว ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมี ประเด็นการปฏิรูปที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน รวม ๙ ประเด็น ดังนี้

เรื่อง ๑ ระบบงานบริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวน

เรื่อง ๒ ความเป็นอิสระในการบริหารงานของตำรวจจากการแทรกแซงทางการเมือง

เรื่อง ๓ การวางแนวทางมาตรฐานการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจ

เรื่อง ๔ การถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่โดยตรงไปดำเนินการ

เรื่อง ๕ ระบบงบประมาณของตำรวจ

เรื่อง ๖ การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกิจการของตำรวจ

เรื่อง ๗ การจัดระบบนิติวิทยาศาสตร์

เรื่อง ๘ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

เรื่อง ๙ ระบบการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการตำรวจ และระบบการฝึกอบรม

การดำเนินการปฏิรูปทั้ง ๙ ประเด็นนั้น จะต้องเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปไปพร้อม ๆ กัน และเมื่อดำเนินการจนแล้วเสร็จทุกประเด็นแล้ว (ภายใน ๑ ปี ๖ เดือน) คณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คาดว่ากิจการตำรวจจะได้รับการปฏิรูปให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจของประชาชน

อย่างไรก็ตาม มีประเด็นการปฏิรูปบางเรื่องที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้โดยเร็ว ใช้เวลาไม่เกิน ๖ เดือน สามารถดำเนินการได้โดยการปรับระบบงาน ระเบียบ ข้อบังคับภายในหน่วยงาน ไม่กระทบต่องบประมาณของรัฐบาลมากนัก และผลการปฏิรูปจะส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงในอันที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม มีมติเห็นว่า ประเด็นการปฏิรูป เรื่อง ระบบงานบริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวน เป็นประเด็นปฏิรูปที่สมควรได้รับการดำเนินการเป็นวาระเร่งด่วน

สภาพปัญหา

จากผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ พบว่า เรื่องสำคัญที่ประชาชนมีความไม่พึงพอใจตำรวจเป็นอันดับต้นๆ คือ งานการให้บริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวน โดยประชาชนระบุปัญหาที่พบเกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการรับแจ้งความและสอบสวน ณ สถานีตำรวจ เช่น การบ่ายเบี่ยงไม่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ การไม่ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุหรือออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุล่าช้า มีการเลือกปฏิบัติในการให้บริการ ไม่ให้ความสำคัญเป็นธรรมอย่างเท่าเทียมกัน ทำสำนวนล่าช้า และปกปิดบ่ายเบี่ยงไม่แจ้งความคืบหน้าทางคดีให้ผู้เสียหายทราบ เป็นต้น จนส่งผลทำให้ประชาชนขาดความมั่นใจในการรับบริการจากพนักงานสอบสวน หรือเกิดความคลงใจขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของพนักงานสอบสวน

สาเหตุของปัญหา

จากสภาพปัญหาที่เป็นปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้ทำการศึกษาและค้นพบถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว มีหลายประการ ดังนี้

๑) การแบ่งงานสืบสวนสอบสวนออกจากกันเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เนื่องจากขณะนั้นปริมาณคดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ จนกระทั่งเกิดวิกฤตการณ์พนักงานสอบสวนมีงาน (สำนวน) ปริมาณมาก ส่งผลให้การสอบสวนล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ กรมตำรวจ (ในขณะนั้น) จึงมีแนวคิดและคำสั่งให้แยกการทำงานสืบสวนและการสอบสวนออกจากกัน โดยให้พนักงานสอบสวนอยู่รับผิดชอบและทำการสอบสวน ณ ที่ทำการสถานีตำรวจ ส่วนการสืบสวนหาพยานหลักฐาน ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายสืบสวน ทำให้พนักงานสอบสวนไม่ได้ออกตรวจพื้นที่แสวงหาพยานหลักฐาน ลักษณะดังกล่าวพนักงานสอบสวนจึงไม่รู้พื้นที่ ไม่รู้จักประชาชน ขาดความผูกพันกับสภาพพื้นที่และประชาชน ไม่รู้ความเป็นไปของสภาพสังคมในพื้นที่ ส่วนการทำงานของฝ่ายสืบสวนก็มีผู้บังคับบัญชาของตน ต้องทำงานสืบสวนหลาย ๆ ด้าน มิใช่เฉพาะแต่คดีอาญาที่เกิดขึ้นเท่านั้น และต้องสืบสวนหลาย ๆ คดีให้กับพนักงานสอบสวนหลายคน งานสืบสวนจึงเพิ่มสูง (เพราะคดีเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ) และขาดความผูกพันกับพนักงานสอบสวน เพราะแยกกันทำงานและมีผู้บังคับบัญชาของแต่ละฝ่าย พนักงานสอบสวนจึงไม่ได้เป็นศูนย์กลางการบริหารคดีเหมือนที่ผ่านมา ไม่อาจเร่งรัดสั่งการฝ่ายสืบสวนได้ ทั้งพยานหลักฐานที่จะได้จากการสืบสวนจึงน้อยมาก คดีขาดพยานหลักฐาน ส่งผลให้การสอบสวนล่าช้าขาดประสิทธิภาพ ประชาชนขาดความเชื่อมั่นและศรัทธา ไม่เป็นที่พึงพอใจของประชาชนดังเช่นทุกวันนี้

นอกจากนี้ในข้อเท็จจริง การสืบสวน การสอบสวน การป้องกันปราบปราม เป็นกระบวนการทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนซึ่งต้องทำงานอย่างเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นต่อเนื่อง เพราะการจะได้พยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา และการจะได้ตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีจะต้องใช้ทั้งการสืบสวน สอบสวน การตรวจค้น จับกุม การคุ้มครองพยาน ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจและพนักงานสอบสวน ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การสืบสวน สอบสวน ป้องกันปราบปราม จึงมีอาจแยกออกจากกันได้ การแก้ปัญหาของกรมตำรวจตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ จนกระทั่งปัจจุบันดังกล่าว จึงยังไม่ถูกต้อง เหมาะสม จำเป็นต้องปรับระบบการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในคดีอาญาเสียใหม่ โดยพนักงานสอบสวน ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร (คดีจราจร) และฝ่ายอำนวยการ (แจ้งความคืบหน้า, อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน) ของสถานีตำรวจหรือหน่วยงานสอบสวน จัดต้องปฏิบัติงานร่วมกันในแต่ละคดีในลักษณะทำงานเป็นทีม โดยให้พนักงานสอบสวนเป็นศูนย์กลางในการบริหารขับเคลื่อนคดี จึงจะสามารถทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนได้

๒) การจัดเวรให้พนักงานสอบสวนเข้าเวรเพียงลำพัง (เวรเดี่ยว) ส่งผลให้เกิดปัญหาไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทันท่วงทีกรณีที่เกิดเหตุขึ้นพร้อม ๆ กันหลายเหตุ นอกจากนั้นยังส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำสำนวนการสอบสวน เพราะขาดทีมงานที่จะร่วมปรึกษาหารือร่วมกัน ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจในการสั่งการว่าในแต่ละคดีควรดำเนินการอย่างไร หรือทำการสอบสวนเพียงลำพัง อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือลำเอียงในการทำสำนวนได้ หรือไม่มีเวลาประสานงานการสอบสวนได้ทัน ส่งผลให้เกิดสภาพสำนวนค้าง ไม่สามารถบริหารการทำสำนวนการสอบสวนตามลำดับก่อนหลังได้ และการที่พนักงานสอบสวนผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรสอบสวนมีน้อย ทำให้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน เพราะสามารถดูแลประชาชนได้ครั้งละ ๑ คนเท่านั้น

๓) พนักงานสอบสวนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากขาดความชัดเจนในเส้นทางการเจริญเติบโตในหน้าที่ โอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจมีน้อยมาก เนื่องจาก

การนำเอาระบบการเลื่อนไหลแบบปรับตำแหน่งมาใช้ หากมีการแต่งตั้งพนักงานสอบสวน ไปดำรงตำแหน่งในสายงานบริหารหรือสายงานปฏิบัติการ จะทำให้ตำแหน่งเดิมของพนักงานสอบสวน ไม่สามารถแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่นมาดำรงตำแหน่งเดิมของพนักงานสอบสวนได้ นอกจากตำแหน่งพนักงานสอบสวนเช่นเดียวกัน จึงทำให้ผู้บังคับบัญชาหลีกเลี่ยงที่จะแต่งตั้งพนักงานสอบสวนไปดำรงตำแหน่งในสายงานบริหารหรือสายงานปฏิบัติการ หรือในกรณีที่พนักงานสอบสวนค้นพบว่า ตนเองไม่ถนัดงานสอบสวน ต้องการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายไปสายงานอื่นก็เป็นเรื่องที่กระทำได้อย่างมาก ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วจึงส่งผลให้มีพนักงานสอบสวนบางคนทำงานด้วยความท้อแท้ และขาดแรงจูงใจในการทำงาน นอกจากนี้พนักงานสอบสวนยังไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาให้ได้รับบำเหน็จความชอบจากผู้บังคับบัญชาเมื่อเทียบกับสายงานอื่น

๔) การบรรจุแต่งตั้งพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจอย่างไม่เท่าเทียมกัน จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในปี ๒๕๕๗ มีคดีเกิดขึ้น จำนวน ๗๐๐,๑๕๓ คดี มีพนักงานสอบสวน จำนวน ๙,๕๒๑ คน ค่าเฉลี่ยที่พนักงานสอบสวน ๑ คนต้องรับผิดชอบทำสำนวนคดี คือ ๗๓.๕ คดี แต่ในการบรรจุแต่งตั้งพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจของแต่ละสถานียังไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ทำให้บางสถานีตำรวจพนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบสำนวนคดีจำนวนมาก ในขณะที่พนักงานสอบสวนบางสถานีตำรวจว่างงานเนื่องจากมีคดีเกิดขึ้นในพื้นที่น้อย

ตัวอย่างสถานีตำรวจที่พนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบคดี (มากกว่าค่าเฉลี่ย)

ลำดับ	สถานี	จำนวนสำนวน	พนักงานสอบสวน	ค่าเฉลี่ย (๗๓.๕)
๑	สภ.หนองขาม จ.ชลบุรี	๒,๐๕๘	๔	๕๑๕
๒	สภ.แม่ปิง จ.เชียงใหม่	๖,๔๘๑	๑๓	๔๙๙
๓	สภ.เสม็ด จ.ชลบุรี	๑,๖๔๖	๔	๔๑๒
๔	สภ.บางพลีน้อย จ.สมุทรปราการ	๑,๑๕๗	๔	๒๘๙
๕	สภ.เมืองนราธิวาส	๙๐๔	๙	๑๐๐

ตัวอย่างสถานีตำรวจที่พนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบคดี (น้อยกว่าค่าเฉลี่ย)

ลำดับ	สถานี	จำนวนสำนวน	พนักงานสอบสวน	ค่าเฉลี่ย (๗๓.๕)
๑	สภ.เสนาหิน จ.แม่ฮ่องสอน	๑๑	๓	๔
๒	สภ.ประตูเมือง จ.แม่ฮ่องสอน	๑๗	๔	๔
๓	สภ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	๑๘๐	๕	๓๖
๔	สภ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	๑๘๗	๔	๔๗
๕	สภ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์	๔๒๐	๘	๕๒

จากข้อมูลปี ๒๕๕๗ พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีสถานีตำรวจ จำนวน ๑,๔๖๗ สถานี โดยสถานีตำรวจที่มีสัดส่วนคดีต่อพนักงานสอบสวน (มากกว่าค่าเฉลี่ย) มีจำนวนถึง ๕๑๔ สถานี มีพนักงานสอบสวน ๓,๗๒๘ คน มีจำนวนคดีรวม ๔๓๙,๔๕๙ คดี (เป็นสำนวน ๓๙๙,๗๒๓ คดีใบแดง ๑๕๘,๙๕๒ คดี) แต่ในขณะที่สถานีตำรวจที่มีสัดส่วนคดีต่อพนักงานสอบสวน (น้อยกว่าค่าเฉลี่ย) มีจำนวน ๙๕๓ สถานี มีพนักงานสอบสวน ๕,๗๙๓ คน มีจำนวนคดีรวม ๒๖๐,๖๙๔ คดี (เป็นสำนวน ๒๓๕,๖๖๐ คดีใบแดง ๑๐๐,๑๓๖ คดี)

๕) เงินค่าใช้จ่ายในการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา มีไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานสอบสวนของหน่วยงานอื่น เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่า ระเบียบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาของตร. เบิกค่าใช้จ่ายได้น้อยกว่าระเบียบของกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างกันมาก ดังนี้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๓๔

- อัตราการจ่าย : ๑ คดี ได้ค่าใช้จ่ายทำสำนวนสูงสุดไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท

๒) เงินกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวน

- บุคคลภายนอกผู้ให้ข่าวสาร ทำให้จับกุมผู้ต้องหาได้ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

โดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าใช้จ่ายสำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษและวิธีการเบิกจ่ายเงินทดรองจ่าย (ตาม พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗) พ.ศ. ๒๕๔๘

- อัตราการจ่าย : ๑ คดี ได้ค่าใช้จ่ายทำสำนวนสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๖) เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน จากข้อมูลพบว่า ปัจจุบันเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน ต่ำกว่าพนักงานสอบสวนของหน่วยงานอื่น เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		กรมสอบสวนคดีพิเศษ	
➤ พนักงานสอบสวน บาท (เทียบเท่ารองสารวัตร)	เดือนละ ๑๒,๐๐๐		
➤ พนักงานสอบสวน บาท ผู้ชำนาญการ (เทียบเท่าสารวัตร)	เดือนละ ๑๔,๗๐๐	➤ ระดับ ๖	เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท
➤ พนักงานสอบสวน บาท ผู้ชำนาญการพิเศษ (เทียบเท่ารองผู้กำกับการ)	เดือนละ ๑๗,๓๐๐	➤ ระดับ ๗	เดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท
➤ พนักงานสอบสวน บาท ผู้ทรงคุณวุฒิ (เทียบเท่าผู้กำกับการ)	เดือนละ ๒๐,๘๐๐	➤ ระดับ ๘	เดือนละ ๓๕,๐๐๐ บาท
➤ พนักงานสอบสวน บาท ผู้เชี่ยวชาญ (เทียบเท่ารองผู้บังคับการ)	เดือนละ ๒๕,๐๐๐		
➤ พนักงานสอบสวน บาท ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (เทียบเท่าผู้บังคับการ)	เดือนละ ๓๐,๐๐๐	➤ ระดับ ๙	เดือนละ ๔๑,๐๐๐ บาท
		➤ ระดับ ๑๐	เดือนละ ๔๒,๐๐๐ บาท

๗) ขาดแผนและงบประมาณในการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้กับพนักงานสอบสวน ขาดการทบทวนความรู้ และติดตามตัวบทกฎหมายหรือคำสั่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้พนักงานสอบสวนแต่ละคน ต้องชวนขวาทหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนที่มารับหน้าที่ใหม่ อาจมีความรู้ไม่เพียงพอ ขาดประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการทำสำนวนการสอบสวน อาจไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ส่งผลให้เกิดความเครียดเมื่อเจอปัญหาจากการทำสำนวนการสอบสวน โดยในที่สุดทำให้ทำการสอบสวนเสร็จไม่ทันตามกำหนด

๒. วิธีการปฏิรูป

จากสภาพและสาเหตุของปัญหาดังกล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบงานบริการประชาชน ในการรับแจ้งความและสอบสวน ด้วยการแก้ไข ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ปรับระบบการทำงานให้งานสืบสวนและสอบสวนสามารถทำงานควบคู่กันไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดให้ทำงานอยู่ในชุดเดียวกัน การทบทวนแนวทางการสร้างความก้าวหน้าในสายงานสอบสวน มีการพัฒนาให้พนักงานสอบสวน มีความเป็นมืออาชีพ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการประชาชน เป็นต้น ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะส่งผลให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรมอย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ปรับระบบการเข้าเวรของพนักงานสอบสวน(เวร) ประจำสถานีตำรวจ จากเดิมเข้าเวรเดี่ยว เป็นเข้าเวรเป็นชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ

จากสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการแย่งงานสืบสวนสอบสวนออกจากกันและการจัดพนักงานสอบสวนเข้าเวรแต่เพียงลำพัง (เวรเดี่ยว) ดังกล่าวนั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สามารถดำเนินการได้ คือ การจัดให้พนักงานสอบสวนเข้าเวรเป็นชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ ซึ่งในทีมงานจะประกอบไปด้วย พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุด พนักงานสอบสวนลูกทีม ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายนิติวิทยาศาสตร์ ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายธุรการ เป็นต้น โดยทั้งหมดจะเป็นทีมงานเข้าเวรรับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในแต่ละผลัดร่วมกันทั้งทีม จะต้องรับผิดชอบในการระงับเหตุเบื้องต้นเมื่อรับแจ้งเหตุ ต้องออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ สืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับในคดีที่รับผิดชอบ และติดตามความคืบหน้าผลของคดี ที่ส่งสำนวนให้อัยการพิจารณาแล้ว ซึ่งรูปแบบการแบ่งมอบงานเป็นทีมงานนั้นเป็นระบบที่ใช้งานได้ผลดี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ได้ใช้ระบบนี้มานานแล้วเมื่อเกิดคดีสำคัญ ๆ เป็นที่น่านสนใจของประชาชน เช่น คดีระเบิดที่บริเวณแยกราชประสงค์ คดีเกาะเต่า ฯลฯ จึงสมควรจำลองระบบนี้มาใช้ในสถานีตำรวจเพื่อให้การดำเนินการสืบสวน สอบสวน ระงับเหตุ และติดตามจับกุมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การจัดทีมของแต่ละสถานีตำรวจสามารถอ่อนตัวปรับไปตามสภาพปริมาณงาน ปริมาณกำลังพลของแต่ละสถานีตำรวจ

อนึ่ง ปัจจุบัน สถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ ได้นำระบบการจัดชุดพนักงานสอบสวนไปทดลองใช้แล้ว โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการวิจัยและประเมินผลการดำเนินการดังกล่าวร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปรากฏตาม รายงานการวิจัย เรื่อง “ความเชื่อมั่นของผู้เสียหายที่มีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนประจำปีบัญชี ๒๕๕๗” โดยการสำรวจข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับบริการจากพนักงานสอบสวน(เวร) ประจำสถานีตำรวจ พบว่า สถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ ได้รับความพึงพอใจและเชื่อมั่นสูงสุด คือ มีความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓

ทั้งนี้ รายละเอียดการปฏิบัติในการจัดเวรสอบสวนเป็นชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ ตามแนวทางของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ เป็นไปตามเอกสารภาคผนวก ก

๒. ทบทวน แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน

เนื่องจากปัจจุบันพบว่า กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนมีอยู่จำนวนมาก และบางฉบับมีการประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาช้านาน ไม่สามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป จึงเห็นควรต้องทบทวน แก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ง่ายต่อการค้นคว้าและใช้งานเพื่อความสะดวกและความชัดเจนในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

๓. ทบทวนและปรับปรุง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๓๔

เนื่องจากปัจจุบัน การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนการสอบสวนคดีอาญาตามระเบียบดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง อีกทั้งระเบียบดังกล่าวบังคับใช้มาเป็นระยะเวลาช้านานแล้ว อัตราการจ่ายเงินค่าตอบแทนการสอบสวนคดีอาญาไม่เป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงเห็นควรให้มีการทบทวนปรับปรุงระเบียบดังกล่าวเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับพนักงานสอบสวนและสามารถทำการสอบสวนคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ทบทวนและปรับปรุง ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๓

ปัจจุบัน เงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน เมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่ายังมีความแตกต่างกัน จึงเห็นควรปรับเพิ่มเงินดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนสามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างมีเกียรติ

๕. ทบทวนหลักเกณฑ์ในการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในสายงานสอบสวนให้เติบโตตามความเหมาะสมกับลักษณะงานที่มีความเป็นวิชาชีพ

ปัจจุบัน พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อตนเองว่าถูกปิดกั้นความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานจากผู้บังคับบัญชา อีกทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ไม่ได้กำหนดเส้นทางความเจริญเติบโตในสายงานสอบสวนให้มีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม ที่จะทำให้พนักงานสอบสวนเกิดความเชื่อมั่นและมั่นใจว่าจะมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน จึงทำให้พนักงานสอบสวนพยายามที่จะหนีงานสอบสวน และขอย้ายไปดำรงตำแหน่งในสายงานอื่นแทน เพราะเห็นว่าสายงานอื่น ๆ มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่า จึงเห็นสมควรต้องทบทวนหลักเกณฑ์ในการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในสายงานสอบสวนให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่มีความเป็นวิชาชีพ และได้รับความเป็นธรรมเช่นเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานอื่น ๆ

๖. จัดทำแผนพัฒนาบุคคลให้มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องับกระบวนการยุติธรรม

การที่พนักงานสอบสวนได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม จะทำให้พนักงานสอบสวนสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณและจัดทำแผนการพัฒนาคูคณอย่างต่อเนื่อง

๗. ขยายงานนิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชศาสตร์ เพื่อสนับสนุนงานสอบสวนให้ครอบคลุมทั่วประเทศและเพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น

งานนิติวิทยาศาสตร์ เป็นงานที่มีความสำคัญต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการพิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานการตรวจสถานที่เกิดเหตุ งานตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล งานตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันระบบงานนิติวิทยาศาสตร์มีเทคโนโลยี และองค์ความรู้เพียงพอที่จะใช้ยืนยันเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

ในกระบวนการยุติธรรมได้ เพียงแต่สมควรได้รับการขยายหน่วยงานไปยังพื้นที่ในภูมิภาคให้เพียงพอ และครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้สามารถสนับสนุนหน่วยปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

๘. นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า ระบบ “CRIMES” (Criminal Record Information Management Enterprise System) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ถูกปล่อยตัวชั่วคราว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้ในการปฏิบัติงานสอบสวนและให้บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ต่อเนื่อง เป็นธรรม ตรวจสอบได้และครอบคลุม อยู่ในทุกสถานีตำรวจทั่วประเทศ โดยการจัดทำ “โรงพักอิเล็กทรอนิกส์”

๙. จัดให้มีการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นสอบสวน โดยนำแนวคิด “กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice)” มาใช้เพื่อประโยชน์ของกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง คือเหยื่ออาชญากรรม ผู้กระทำผิดและชุมชน

ตามแนวทางการปฏิรูปกิจการตำรวจดังกล่าวข้างต้น คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ พิจารณาแล้วเห็นว่าทั้ง ๙ เรื่อง จำเป็นต้องดำเนินการขับเคลื่อนควบคู่กันไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันทุกเรื่อง

แนวทางแก้ไข

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางการปฏิรูป “ระบบงานบริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวน” ที่สามารถดำเนินการได้โดยทันทีและไม่กระทบกับภาระงบประมาณ คือ การปรับระบบการเข้าเวรของพนักงานสอบสวน (เวร) ประจำสถานีตำรวจ จากเดิมเข้าเวรเดี่ยวเป็นเข้าเวรเป็นชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ ตามวิธีการปฏิรูปข้อ ๑. และการทบทวน แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน ตามวิธีการปฏิรูปข้อ ๒. ทั้งนี้ วิธีการปฏิรูปในเรื่องดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแผนการพัฒนาระบบงานสอบสวนคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตาม “คำสั่ง ตร.ที่ ๖๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบงานสอบสวนคดีอาญา” และ “คำสั่ง คณะทำงานพัฒนาระบบงานสอบสวนคดีอาญา ที่ ๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานย่อยด้านระบบการทำงานบนสถานีตำรวจ” เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจะเข้าร่วมดำเนินการกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนการปฏิรูประบบงานบริการประชาชนในการรับแจ้งความและสอบสวนให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

สำหรับขั้นตอนและวิธีการขับเคลื่อนเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเข้าเวรของพนักงานสอบสวน(เวร) ประจำสถานีตำรวจ มีขั้นตอนดังนี้

(๑) จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการให้มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่จะต้องรับผิดชอบ ซึ่งในแต่ละชุดจะต้องประกอบด้วยฝ่ายสอบสวน ฝ่ายสืบสวน ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายธุรการ ฝ่ายจราจรและฝ่ายนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

(๒) ให้แต่ละกองบัญชาการรับผิดชอบสำรวจข้อมูลสถิติคดีของแต่ละสถานีตำรวจ และคำนวณความต้องการอัตรากำลังพลที่เหมาะสมกับปริมาณงานของแต่ละสถานีตำรวจตามเกณฑ์ที่ ตร.กำหนด

(๓) ให้แต่ละกองบัญชาการปรับแก้กำลังพลภายในหน่วยของตนเอง จัดสรรให้แต่ละสถานีตำรวจตามความต้องการอัตรากำลังพลของแต่ละสถานี กรณีมีกำลังพลเกินกว่าปริมาณงานให้ส่งยอดคืน ตร. ส่วนกรณีมีกำลังพลไม่เพียงพอ ให้ร้องขอสนับสนุนจาก ตร.

(๔) จัดสถานที่ ในส่วนของห้องรับแจ้งความให้มีความเหมาะสม สะดวกต่อประชาชนและต่อการทำงานของชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ

(๕) จัดทำแนวทางและวิธีปฏิบัติงานแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเป็นการทำงาน

(๖) ประชุมสัมมนา ปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน เพื่อร่วมกันขจัดปัญหาความไม่พึงพอใจของประชาชน

(๗) กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานของพนักงานสอบสวนว่าจะทำการสอบสวน สอบปากคำได้อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและเป็นกลาง และได้รับการบริการในการอำนวยความสะดวกทางอาญา ในเบื้องต้นอย่างเสมอภาค รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

๒. ผู้เสียหายได้พบกับพนักงานสอบสวนหัวหน้าชุด ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ ความสามารถ ส่งผลให้สามารถดำเนินการสอบสวนได้อย่างเป็นขั้นตอน ครบถ้วน เมื่อเดินทางมาติดตามเรื่อง หรือคดี สามารถปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ หรือเสนอข้อมูล, ประเด็นต่อหัวหน้าชุดสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนซึ่งทำการสอบสวนร่วมได้ เนื่องจากทราบข้อมูลหรือประเด็นของสำนวนการสอบสวนเช่นเดียวกัน

๓. พนักงานสอบสวนรับผิดชอบคดีทำงานในลักษณะเป็นทีม ทำให้การร้องทุกข์ดำเนินคดีเป็นไป อย่างครบถ้วน มีระบบและถูกข้อหา กรณีมีพนักงานสอบสวนหลายคน หัวหน้าชุดสามารถสั่งมอบหมาย ให้พนักงานสอบสวนแต่ละคนแยกทำงานได้ และสามารถแยกการให้บริการต่อผู้เสียหายในแต่ละคดีได้พร้อม ๆ กันหลายคดี ส่งผลให้ผู้เสียหายหรือพยานไม่เสียเวลานาน

๔. การพิจารณาสำนวนการสอบสวนทำเป็นทีม มีการปรึกษาหารือกัน ส่งผลให้มีความรัดกุม ยิ่งขึ้น พนักงานสอบสวนมีการตัดสินใจที่ดี ภายใต้ความเห็นชอบร่วมกันในทีม อีกทั้งการสอบสวนร่วมกัน หลายคน ทำให้เกิดความโปร่งใส รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

๕. พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุด สามารถบริหารมอบหมายการทำสำนวนการสอบสวน ให้กับลูกชุดของตนไปดำเนินการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถทำสำนวนการสอบสวนเสร็จสิ้นตามกำหนด มีระบบตรวจสอบการทำสำนวนการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบ แม้ว่าพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบคดี ย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่ พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุดหรือพนักงานสอบสวนร่วม สามารถทำสำนวน การสอบสวนต่อไปได้

๖. พนักงานสอบสวนมีที่ปรึกษาในการทำงาน มีพนักงานสอบสวนที่มีประสบการณ์ถ่ายทอด การทำสำนวนการสอบสวนได้อย่างถูกต้อง และทำให้พนักงานสอบสวนไม่เครียด เนื่องจากมีที่ปรึกษา ในการทำงานหลาย ๆ ด้าน

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผนวก ก

การจัดชุดพนักงานสอบสวน ตามแนวทางที่ได้ปฏิบัติในสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์

ตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ได้ริเริ่มดำเนินโครงการพัฒนางานด้านการอำนวยความสะดวก มุ่งเน้นไปที่การให้บริการประชาชนของพนักงานสอบสวนผู้ทำหน้าที่พนักงานสอบสวน(เวร) ให้สามารถดูแลประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และเป็นธรรม โดยให้สถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ เป็นสถานีตำรวจต้นแบบ ในการดำเนินการจัดระบบการทำงานของพนักงานสอบสวน จากเดิมที่พนักงานสอบสวนต้องเข้าเวร และดำเนินการเพียงคนเดียว ปรับเปลี่ยนเป็นการทำหน้าที่เป็นทีม โดยจัดเป็นชุดพนักงานสอบสวน

๑. ที่มาของโครงการ

๑.๑ ปัจจัยภายนอก เกิดจากกระแสสังคมต่อความเชื่อมั่นในการทำงานของพนักงานสอบสวน จนนำไปสู่ความพยายามในการปฏิรูปโครงสร้างตำรวจ ตัดโอนงานสอบสวนออกไปจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑.๒ ปัจจัยภายใน เกิดจากจำนวนพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำแต่ละสถานีมีไม่เพียงพอ ต่อประชาชนที่มาร้องทุกข์ มีปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนบางคนยังขาดความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน

๒. เป้าหมาย

- ๒.๑ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน
- ๒.๒ อำนวยความสะดวกด้วยสำนึกในหน้าที่ มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม
- ๒.๓ สร้างเสริมการทำงานเป็นทีม โดยจัดชุดพนักงานสอบสวนแบบบูรณาการ
- ๒.๔ ยกฐานะพนักงานสอบสวนให้เป็น “นักบริหารงานสืบสวนสอบสวน” โดยมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายในสถานีตำรวจ
- ๒.๕ ดำเนินการบริการประชาชนให้เกิดความพึงพอใจ

๓. สภาพปัญหา

๓.๑ มติด้านประชาชน

๑) ต้องคอยพนักงานสอบสวนเวรเป็นเวลานาน เนื่องจากพนักงานสอบสวนติดคดีกับผู้เสียหายคนก่อนหน้า ตามลำดับ หรือพนักงานสอบสวน(เวร) ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ

๒) หากจะทำการปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับคดีต่อพนักงานสอบสวนที่รับแจ้งแล้วไม่สามารถติดต่อได้ และพนักงานสอบสวนคนอื่นก็ไม่สามารถดำเนินการแทนได้ เพราะไม่ทราบข้อมูลในสำนวนการสอบสวน

๓) พนักงานสอบสวน(เวร) อาจไม่เข้าใจรายละเอียดแห่งคดี และข้อกฎหมาย ส่งผลให้การดำเนินคดีกับผู้ต้องหาไม่ครบถ้วน หรือผิดข้อหา

๓.๒ มติด้านระบบงานสอบสวน

๑) พนักงานสอบสวนผู้ปฏิบัติหน้าที่(เวร) สอบสวนมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน โดยสามารถดูแลประชาชนได้ครั้งละ ๑ คน

- ๒) การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทำได้ช้า ไม่ละเอียดรอบคอบ
- ๓) การทำสำนวนการสอบสวนเพียงลำพังอาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือลำเอียงในการทำ

สำนวนได้

๔) พนักงานสอบสวนไม่มีเวลาสะสางสำนวนการสอบสวนได้ทันตามกำหนด ส่งผลให้เกิดสำนวนค้าง เนื่องจากไม่สามารถบริหารการทำสำนวนการสอบสวนตามลำดับก่อนหลังได้

๕) พนักงานสอบสวนคุมระบบการทำสำนวนการสอบสวนเอง

๖) ปัญหาในการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนที่มาช่วยราชการ หรือย้ายไปรับราชการที่อื่น ไม่มีผู้ดำเนินการต่อ หรือดำเนินการต่อยาก เนื่องจากไม่ทราบประเด็น

๓.๓ มติด้านพนักงานสอบสวน

๑) พนักงานสอบสวนที่มารับหน้าที่ใหม่อาจมีความรู้ไม่เพียงพอ และขาดประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการทำสำนวนการสอบสวน ประเด็นอาจไม่ครอบคลุม

๒) การที่พนักงานสอบสวนทำงานเพียงลำพังทำให้ขาดที่ปรึกษาในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการสั่งการว่าในแต่ละคดีควรดำเนินการอย่างไร

๓) ขณะปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน(เวร) จะต้องทำการสอบสวนปากคำในคดีหนึ่งซึ่งในขณะเดียวกันอาจมีคดีเกิดขึ้น และต้องออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ ทำให้ผู้เสียหายต้องเสียเวลานาน

๔) พนักงานสอบสวนเกิดความเครียดเมื่อเจอปัญหาจากการทำสำนวนการสอบสวนที่ไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไร หรือทำสำนวนการสอบสวนไม่ทัน

๕) พนักงานสอบสวนไม่มีเวลาไปสืบสวนนอกเวลา และไม่มีฝ่ายสืบสวนช่วยในการติดตามจับกุม เมื่อประสานฝ่ายสืบสวนไปแล้วกลับไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร

๓.๔ มติด้านสาธารณชน

๑) เกิดความคลางแคลงใจ และความเชื่อมั่นในการทำงานของพนักงานสอบสวน

๒) การให้บริการในการอำนวยความสะดวกประชาชนคาดหวังมากกว่าพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบคดีจะสามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้ตนเองได้หรือไม่

๔. ผลที่ได้รับ

๔.๑ มติด้านประชาชน

๑) ผู้เสียหายได้พบกับหัวหน้าชุดพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถ สามารถดำเนินการสอบสวนได้อย่างเป็นขั้นตอน ครบถ้วน โดยไม่ต้องรอพนักงานสอบสวน(เวร) ซึ่งยังติดภาระในคดีอื่น

๒) เมื่อเดินทางมาติดตามเรื่องคดี สามารถปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ หรือเสนอประเด็นต่อหัวหน้าชุดสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนซึ่งทำการสอบสวนร่วมได้ เนื่องจากทราบข้อมูลหรือประเด็นของสำนวนการสอบสวนเช่นเดียวกัน

๓) พนักงานสอบสวนรับผิดชอบคดีทำงานในลักษณะเป็นทีม ทำให้การร้องทุกข์ดำเนินคดีเป็นไปอย่างครบถ้วน มีระบบและถูกข้อหา

๔.๒ มติด้านระบบงานสอบสวน

๑) พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่เป็นทีม มีพนักงานสอบสวนหลายคน ซึ่งหัวหน้าชุดสามารถสั่งมอบหมายให้พนักงานสอบสวนแต่ละคนแยกทำงานได้

๒) การพิจารณาสำนวนการสอบสวนทำเป็นทีม มีการปรึกษาหารือกัน ส่งผลให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น

๓) การสอบสวนร่วมกันโดยสอบสวนหลายคน ทำให้เกิดความโปร่งใส รวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

- ๔) หัวหน้าพนักงานสอบสวนบริหารมอบหมายการทำสำนวนการสอบสวนให้กับลูกชุดของตนไปดำเนินการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถทำสำนวนการสอบสวนเสร็จสิ้นตามกำหนด
- ๕) มีระบบตรวจสอบการทำสำนวนการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบ
- ๖) หัวหน้าทีมพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนร่วม สามารถทำสำนวนการสอบสวนต่อไปได้ แม้ว่าพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบคดีย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่

๔.๓ มติด้านพนักงานสอบสวน

- ๑) พนักงานสอบสวนที่มีปรึกษาในการทำงาน มีพนักงานสอบสวนที่มีประสบการณ์ถ่ายทอดการทำสำนวนการสอบสวนได้อย่างถูกต้อง
- ๒) จากการทำงานเป็นทีม ส่งผลให้สามารถปรึกษาการดำเนินการในแต่ละคดี พนักงานสอบสวนมีการตัดสินใจที่ดี ภายใต้ความเห็นชอบร่วมกันในทีม
- ๓) พนักงานสอบสวนสามารถแยกการให้บริการต่อผู้เสียหายในแต่ละคดีได้พร้อม ๆ กัน หลายคดี ส่งผลให้ผู้เสียหายหรือพยานไม่เสียเวลาคายนาน

๔) พนักงานสอบสวนไม่เครียด เนื่องจากมีที่ปรึกษาในการทำงานหลาย ๆ ด้าน

๔.๔ มติด้านสาธารณชน

- ๑) เกิดความเชื่อมั่นในการทำงานของพนักงานสอบสวนว่าจะทำการสอบสวนปากคำได้อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและเป็นกลาง
- ๒) ประชาชนจะได้รับการบริการในการอำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างดี

๕. วิธีการดำเนินการ

การจัดระบบการทำงานของพนักงานสอบสวน จากเดิมที่พนักงานสอบสวนต้องเข้าเวรและดำเนินการเพียงคนเดียว ปรับเปลี่ยนเป็นการทำหน้าที่เป็นทีมโดยจัดเป็นชุดพนักงานสอบสวนสามารถแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ด้านระบบงานสอบสวน

๕.๑.๑ ร่วมกันวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของจำนวนคดีที่เหมาะสมระหว่างจำนวนพนักงานสอบสวนและคดีที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง เพื่อหาจำนวนพนักงานสอบสวนที่เหมาะสมที่ควรจะมีในการปฏิบัติหน้าที่

๕.๑.๒ จัดพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่ออกเป็นทีม โดยให้พนักงานสอบสวนอาวุโส (ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญการพิเศษ) ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้างานสอบสวนยังคงทำหน้าที่หัวหน้างานสอบสวนเช่นเดิม

๕.๑.๓ แบ่งพนักงานสอบสวน (ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญการพิเศษ) ที่ยังเหลืออยู่ตามลำดับอาวุโส ออกเป็นทีมพนักงานสอบสวน จำนวน ๕ ทีม ให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมพนักงานสอบสวนแล้วปรับเกลี่ยพนักงานสอบสวนทั้งหมดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำชุดพนักงานสอบสวนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

๕.๑.๔ กำหนดรูปแบบการทำงานโดยให้พนักงานสอบสวนหัวหน้าทีม ทำหน้าที่รับแจ้งเหตุเป็นลำดับแรก และพิจารณารายละเอียดแห่งคดี จากนั้นทำการส่งมอบการทำคดีดังกล่าวให้กับพนักงานสอบสวนภายในชุดเพื่อดำเนินการต่อ โดยพิจารณาตามศักยภาพและความรู้ความสามารถในการทำคดีนั้น ๆ หากในระหว่างนั้นมีคดีเกิดขึ้นใหม่ หรือมีคดีอื่น ๆ เกิดซ้อนขึ้นมา พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุดจะพิจารณามอบหมายให้พนักงานสอบสวนภายในชุดลำดับถัดไปเป็นผู้ดำเนินการในการสอบสวน

๕.๒ ด้านอาคารสถานที่

๕.๒.๑ ปรับปรุงห้องบริการแบบเบ็ดเสร็จ (ONE STOP SERVICE) ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๕.๒.๒ ปรับปรุงห้องทำงานให้เหมาะสมกับการทำงานเป็นทีม ได้แก่ การจัดโต๊ะทำงานของพนักงานสอบสวนหัวหน้าทีมไว้ภายในห้องบริการแบบเบ็ดเสร็จ และจัดห้องพนักงานสอบสวนแยก สำหรับพนักงานสอบสวนลูกทีม สำหรับทำการสอบสวนแยกออกเป็นห้อง ๆ เป็นอิสระจากกัน

๕.๓ ด้านสนับสนุน

๕.๓.๑ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่จะให้การสนับสนุนการทำงานของพนักงานสอบสวน ประกอบด้วย

- บุคลากรภายในสายงานสอบสวน ได้แก่ เจ้าหน้าที่เสมียนคดี เจ้าหน้าที่ประจำวัน เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับ เจ้าหน้าที่พิมพ์มือ ผู้ช่วยพนักงานสอบสวนและพลขับประจำชุดรถพนักงานสอบสวน (เวร)

- บุคลากรภายนอกสายงานสอบสวน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนเวรได้ตลอดเวลา

๕.๓.๒ เตรียมความพร้อมด้านยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของพนักงานสอบสวน (เวร) ให้มีความพร้อมในการทำงาน

๖. แนวทางการทำงาน

๖.๑ เมื่อถึงกำหนดเวลาการปฏิบัติหน้าที่เวร พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุดจะทำการประชุมเพื่อซักซ้อมการปฏิบัติกับพนักงานสอบสวนลูกทีมภายในชุดสอบสวน

๖.๒ ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน(เวร) โดยมีพนักงานสอบสวนหัวหน้าชุดทำหน้าที่รับแจ้งเหตุเป็นลำดับแรก และส่งมอบการดำเนินการให้กับพนักงานสอบสวนภายในชุดของตนเพื่อดำเนินการต่อสืบเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามความเหมาะสม โดยพิจารณาตามศักยภาพและความรู้ความสามารถในการทำคดีนั้น ๆ

๖.๓ เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน(เวร) มีการประชุมสรุปการดำเนินการในรอบเวร ปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบการทำสำนวนการสอบสวน และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบถึงสถิติคดีอาญาจราจรที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่เวรยาม

๖.๔ พนักงานสอบสวนหัวหน้าชุด เป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนในการทำสำนวนการสอบสวนให้กับลูกทีม เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการ เช่น การนัดหมายสอบสวนปากคำพยาน ส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์ หรือดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สำนวนการสอบสวนเสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา
